

EKONOMIKA

SPOLEČNOST

Spravedlivá transformace není jen o rozdělení jednoho fondu

17. PROSINCE 2021 / ELIŠKA OLŠÁKOVÁ

SDÍLET

foto: Nina Mikušková. Mikuláš Černík (uprostřed) diskutující v Ústí nad Labem v rámci Klimajízdy, 2021

prostřednictvím budou Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj čerpat až čtyřicet miliard korun z nového fondu Evropské unie. Prostředky jsou určeny ke snížení negativních dopadů spojených s odklonem od uhlí a k nalezení nové perspektivy pro uhelné regiony, které stojí na prahu nutné ekonomické proměny. O roli občanské společnosti a zapojování místních obyvatel do tohoto procesu jsme hovořili s Mikulášem Černíkem, zástupcem platformy pro sociálně-ekologickou transformaci Re-set.

Co vedlo ke vzniku platformy Re-set a jak jste se dostal k práci zaměřené na spravedlivou transformaci?

Jsem aktivní v hnutí Limity jsme my, které téma spravedlivé transformace přineslo na samém začátku. Klimakempy pořádáme od roku 2017 a už tehdy existovaly pokusy pozvat do diskuse lidi z hornických odborů, ale bohužel to nevyšlo. V roce prvního klimakempu jsme navštívili spolek Sokolovská beseda, který na Den horníků organizoval protest proti využívání uhlí. Byla to jedna z mála příležitostí, při níž se lidé, kterým jde o životní prostředí a budoucnost bez uhlí, mohli setkat přímo s dotčenými horníky nebo lidmi z hornických spolků. Při přípravě stánku jsme se seznámili se spravedlivou transformací a naše první nesmělé pokusy o diskusi jsme pak dále rozvíjeli.

Re-set vznikl formálně v březnu 2020 s cílem překročit bariéru mezi hnutím zdola a veřejnou sférou a pracovat na věcech, na které hnutí zdola běžně tolik času nemá. Nechtěli jsme dělat jenom nárazové akce, ale vytvořit prostor pro dlouhodobou a koncepční práci, která může být důležitá jak pro místní obyčejné lidi, tak pro klimatická hnutí. Re-set je tedy platformou pro sociálně-ekologickou transformaci a jeho činnost má zajistit důstojný a dobrý život v rámci mezí, které nám dává planeta.

Jakým způsobem naplňujete roli prostředníka mezi hnutím zdola a veřejnou sférou?

Aktivitami v oblasti spravedlivé transformace se snažíme zjistit, jakým způsobem proces její přípravy odráží přání a potřeby místních lidí. Naše akce navštěvují také zástupci veřejné sféry, třeba aktivní politici. Zároveň těmto zástupcům nabízíme všechny výstupy, které jsme na našich workshopech posbírali. V letošním roce byl Re-set přizván do transformační platformy Karlovarského kraje, kde mohl svoje výstupy prezentovat. Dostali jsme také přístup k přípravám plánu spravedlivé územní transformace. Kromě toho jsme v kontaktu s dalšími ekologickými nevládkami, které se dlouhodobě soustředí na práci s veřejnou správou a jejichž aktivity mají k politikům blíž.

AKTUALNÍ ČÍSLO

4/2022

Venkov, města a klima
Byliny z Tasmánie
Fairtrade v Česku
SUV ve městech
Vlci v Beskydech
Krajina a příběh
Urs Niggli

PRODEJNÍ MÍSTA >>

PŘEDPLAŤTE SI SEDMOU GENERACI >>

PODPOŘTE NÁS

KNIHA 30 ROZHOVORŮ

AUDIOTEXTY

Chci novinky 7.G

Jednou měsíčně přehled toho, co se v 7.G chystá nového

POTVRDIT ODBĚR

Na základě vašeho souhlasu (odesláním formuláře a potvrzením ve vaší emailové schránce) budeme vaše osobní údaje zpracovávat podle [předepsaných zásad ochrany osobních údajů](#).

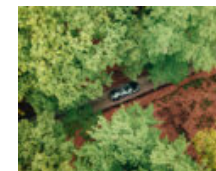
SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY:

28. dubna 2021

Re-set: politikou pro všechny za přívětivou společnost

Organizace Re-set hledá společnou cestu směrem k větší udržitelnosti a spravedlnosti.

25. srpna 2021

Nová dohoda ukazuje cestu z krizí

Představujeme iniciativu formující Green New Deal pro ČR.

25. října 2021

Nová dohoda: lepší a bezuhlíkový život pro všechny

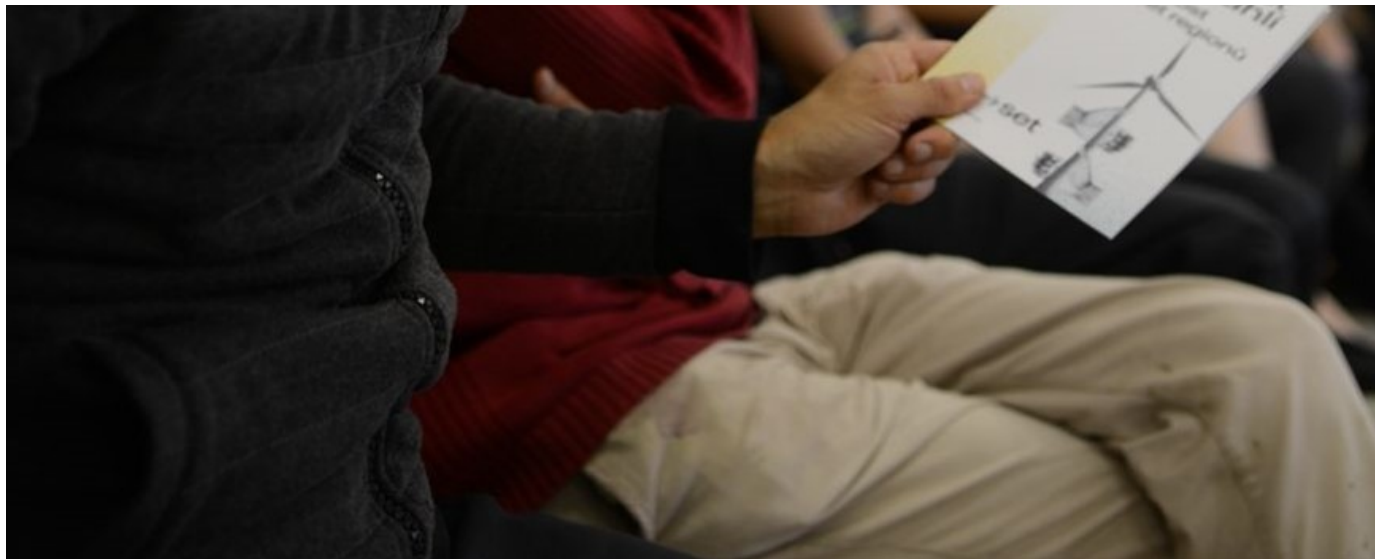
Jak můžeme dosáhnout alternativního hédonismu?

25. října 2021

Klimatická neutralita? Obrovský úkol

Dosažení klimatické neutrality nepůjde bez zásadní změny systému.

Diskuse ve Vřesové v rámci Klimajízdy, 2021, foto: Nina Mikušová.

Jak si vy sami definujete spravedlivou transformaci?

Vnímáme ji především jako příležitost řešit několik krizí současně. Nemůžeme ji brát jen jako přepnutí uhelných joulů na jouly zelené. Že uhelné regiony trpí nižší kvalitou života než zbytek republiky, není náhoda. Když se bavíme o nové ekonomice krajů, je vhodné zamyslet se, jak mohou nové investice zabít více much jednou ranou. Proto se zajímáme i o iniciativy, které se mohou zdát relativně vzdálené běžnému pojetí spravedlivé transformace ve smyslu technologických inovací a přerozdělení produktivních investic. Vytyčili jsme si cíl doplnit kritéria, která jsou stěžejní pro přerozdělení Fondu pro spravedlivou transformaci, o analýzu pocítovaných problémů a potřeb dotčených obyvatel.

Jaká rizika s sebou nese přechod k nízkouhlíkové ekonomice?

Rizik je vícero. Příkladem je Anglie sedmdesátých let minulého století, kdy byly uzavírány doly, rostla nezaměstnanost a s ní i nedůvěra v politickou reprezentaci. Tyto chyby si nesmíme dovolit opakovat. Jednou z hrozeb je, že z bohatých regionů, a mezi ně můžeme počítat i Českou republiku, pouze přesuneme průmyslovou výrobu do jiných zemí, což oddálí nutnou a zásadní proměnu globální ekonomiky. I přechod na obnovitelné zdroje, pokud nebudeme brát v potaz ekologickou udržitelnost a sociální dopady během celého životního cyklu dané technologie, může v jiných částech světa vytvářet nové obětované zóny zdevastované těžbou nebo vykořisťovat pracovní sílu či místní komunity.

VYBER REDAKCE:

28. června 2022

Pomalé ubírání ruského plynu

Evropa je na ruském zemním plynu stále závislá.

28. června 2022

Rys je taková zdravotní policie lesa

S Jiřím Labudou o monitoringu rysů.

28. června 2022

Evropa Bělorusko naprosto zazdila

S překladatelem a ambasadorem Sjarhejem Smatryčenkem o těžkém údělu Běloruska i běloruštiny.

28. června 2022

Sen o cirkulární ekonomice žije ve Vídni

Vídeňská re-use centra dokazují, že to jde.

28. února 2022

Ruská invaze do Ukrajiny: zdroje informací

Informační zdroje o invazi Ruska na Ukrajinu.

28. června 2022

Pokud nebudeme přemýšlet nad změnou mocenských vztahů utvářejících naši ekonomiku, může dojít k utužení či prohloubení stávajících nerovností a potažmo energetické chudobě. U spravedlivé transformace nejde jen o to, že se lidé pracující v jistém energetickém sektoru přesunou do jiného energetického sektoru, od jednoho velkého zaměstnavatele k druhému. V evropských strategiích se hovoří třeba o stavebnictví jako sektoru, který může vytvořit velké množství pracovních míst. Uhelné regiony trpí nedostatkem reproduktivních profesí. Neříkám, že se ze všech horníků mají stát učitelé nebo zdravotníci, měly by ale existovat vhodné pobídky, aby se lidé mohli dále vzdělávat a rozvíjet své znalosti, například v oblasti udržitelné mobility nebo v elektrotechnických oborech, po kterých bude poptávka. Pomohlo by také jednodušší založení živností, aby se malým podnikům ulehčila práce, a mohly tak nabídnout více míst. Spravedlivá transformace by měla povzbudit iniciativní lidi, aby vzali osud do vlastních rukou a dostali příležitost vytvořit si důstojné živobytí bez čekání na zásah zvenčí.

S antropologem Miroslavem Horákem o užívání léčebných přípravků z Amazonie v českém kontextu.

28. června 2022

Mýval severní: roztomilý prevít

Proč mýval ve střední Evropě škodí a co s tím dělat?

28. června 2022

Zvrátíme osud černého rytíře?

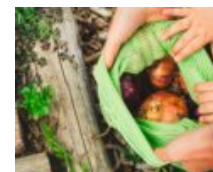
Tetřívka obecná z naší krajiny pomalu mizí. Co dělat pro jeho záchranu?

27. dubna 2022

Kokořínsko: poklidné soužití s vlky?

Všude to není takové jako na Broumovsku.

26. dubna 2022

Krise bezobalů 2: a jsme pryč

Některé bezobalové obchody už skončily.

27. dubna 2022

Menstruace: bez tabu a odpadu

Menstruace nemusí zanechávat velkou ekostopu.

Zahajovací diskuze ložské Klimajízdy v Chebu se starostou Františkových Lázní Janem Kuchařem a členkou hnutí Chebsko za klima, Gabrielou Lickovou. Foto: Nina Mikušková.

Na vaší přednášce v Ostravě představil zástupce holandské iniciativy Future Beyond Shell koncept sdílených energetických společností. Existují podobné příklady i u nás?

Ano, například Hnutí DUHA vytvořilo seznam obcí, které se již dnes věnují komunitní energetice. Dá se očekávat, že se tento typ podniku bude dále rozvíjet. V České republice však zatím neexistuje pojem energetické družstvo. Energetická společenství jsou vyhrazena především pro obce, firmy nebo jednotlivce. Neexistence energetického družstva je překážkou rozvoje obnovitelné energie přístupné i těm sociálním vrstvám, které si nemohou dovolit vlastní nemovitosti. Bylo by proto záhodné upravit legislativu tak, aby jejich vznik umožňovala. V tomto se můžeme učit ze zahraničí, například v Německu je energetických družstev celá řada, a to nejen v bývalé západní části.

Správně česky Sitzkrieg

Jestli se najde způsob, jak zajistit Ukrajině navýšení vojenské pomoci ze Západu, Putin tuto válku nemůže vyhrát.

27. dubna 2022

Na obnovitelné frontě stále klid

Řada domácích politiků a političek stále není ochotna zbavit se závislosti na fosilních palivech.

27. dubna 2022

Módní průmysl ve stínu války

Jak zareagovaly světové módní značky na ruskou válku v Ukrajině?

27. dubna 2022

Mezinárodní ekologické organizace nesmí mlčet

S expertem Ukrainian Nature Conservation Group Maksymem Gavryljukem o válce v Ukrajině.

27. dubna 2022

WWF International a další mezinárodní ekologické nevládní organizace ignorují válku v Ukrajině

V čem je problém?

27. dubna 2022

Ako je to s jadrovými elektrárnami v Ukrajině?

Příkladem je komunitní centrum Bedřiška. Ačkoli nikoho nezaměstnává, je pro něj důležité, aby lidé měli kde bydlet, měli se kde setkávat a aby se jim v lokalitě žilo dobře. Iniciativa MY Litvínov, která provozuje komunitní centrum Libuše v Janově, pomáhá přímo ve vyloučených lokalitách, hlavně dětem, jimž nabízí příležitosti, jak se z těchto lokalit dostat. Zajímavý je v tomto ohledu projekt *Živá voda* (viz [7.G 4/2020](#), pozn. red.), který vytváří síť místních koordinátorů zpracovávajících studie na zadržování vody v krajině. Nabízí tak příležitost vytvořit mnoho startovacích zelených míst v různých okresech včetně venkovských oblastí.

Důležitou roli hraje emancipace, aby se lidé mohli podílet na řešení vlastních problémů. Za velmi inspirativní proto považuji spolek Aver Roma v Chánově, který pracuje s mládeží a zajišťuje společenský a kulturní život. Zároveň s místními lidmi svépomocí opravuje vchody bytových domů, kdy město přispívá materiálem a místní lidé prací. Zatím to nejsou plnohodnotná pracovní místa, avšak ukazují, že práce je v okolí dost. Pokud by byla tato práce slušně zaplacená a nabízela důstojné pracovní podmínky, mohla by být příkladem, jak by měla vypadat nová zelená pracovní místa. Lokální práce je totiž v dlouhodobé perspektivě to, co pomůže s diverzifikací ekonomiky.

Jeden z mnoha článků...

21. února 2022

Zavřete oči, odcházíme: krize bezobalů

Bezobalové obchody zažívají těžké časy.

21. února 2022

Krušné časy větrníků

Situace v Moldavě ilustruje problém větrných elektráren.

11. března 2022

Jádro jako štěpné téma francouzských voleb

Prezidentské volby ve Francii ovlivní budoucnost jaderné energetiky v Evropě.

2. prosince 2021

Kniha Předat dětem, co je k žití

V polovině prosince vyšla kniha *Předat dětem, co je k žití*. 30 let - 30 rozhovorů Sedmé generace.

21. února 2022

U kluků se stále projevuje tlak na maskulinitu

S výzkumnicí Romanou Markovou Volejníčkovou nejen o soutěži Genderiáda.

Participativní workshop po diskusi ve Vřesové na Sokolovsku. Foto: Nina Mikušková.

Jak se vám daří komunikovat veřejnosti témata spravedlivé transformace vzhledem k vyhocené politické diskusi okolo Nového zeleného údělu, respektive Zelené dohody pro Evropu?

Dnes jsme skutečně svědky toho, že se jedna část politického spektra snaží vytvářet žluté vesty na steroidech. Pro své vlastní politické cíle obrací hněv směrem ke klimatickým politikám, demonizuje ekologické organizace a říká, že ekologičtí aktivisté jdou po peněženkách běžných lidí. A to je velmi nebezpečné překrucování. Přitom sociální aspekt klimatických opatření byl vždy v ekologických hnutích přítomen. „Spravedlivá transformace“ je původně odborové heslo. Odboráři se zasazovali, aby ekologické politiky spojené s odklonem od uhlí nenechávaly běžné pracující lidi na holičkách. Spravedlivá transformace překonává zdánlivé dilema mezi blahobytem na jedné straně, a funkčním životním prostředím na straně druhé. Na mrtvé planetě nebudou žádná pracovní místa. Při narovnání ekonomiky vycházejícím z potřeb lidí a mantinelů vytyčených ekosystémy

Jak (dál) šel čas s Generací

Jakou štreku náš časopis ušel za třicet let?

17. prosince 2021

Anketa: Proč čtete Sedmou generaci?

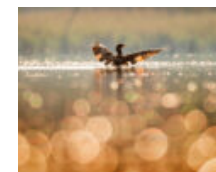
Anketa Proč čtete 7.G a co jí přejete do dalších let?

17. prosince 2021

Z ulice do Přestupní stanice

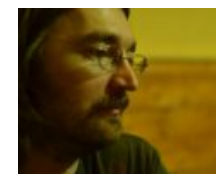
Projekt Přestupní stanice pomáhá lidem bez domova.

25. října 2021

Hlasy ptáků a jazyk náležení

Jaké významy můžeme číst v ptačím zpěvu?

17. prosince 2021

Roste všechno — i to dobré, i to zlé

Rozhovor s šéfredaktorem Sedmé generace nejen o knize Předat dětem, co je k žítí.

25. října 2021

Volím dobrovolnou bezdětnost

Jediné, co jako bezdětná chci, je respektování mé svobodné volby.

ekologických hnutí, který se snaží vytvářet protistrana, zejména média spojená s fosilním kapitálem.

Jak s těmito předsudky pracujete? Setkáváte se při své práci s apriorní nedůvěrou?

S nedůvěrou jsme se setkávali. Návštěvnost našich workshopů nebyla slavná, spoléhali jsme se na kontakty místních hnutí a spolků, s nimiž jsme v minulosti spolupracovali. Oslovit jsme chtěli také lidi z fosilních podniků, hlavně odbory, které jsou pro nás důvěryhodnějšími partnery než zaměstnavatelé, ačkoli i u nich panuje vůči ekologickým organizacím nedůvěra. Z mého pohledu je důležité hlavně naslouchat, scházet se napřímo a předcházet vzájemným nedorozuměním průběžnou komunikací. Pojítkem naší práce je hledání širokého společenského zájmu.

V publikaci *The Future We Want* od koalice Future Beyond Shell se mimo jiné uvádí, že ve spravedlivé transformaci je důležité třídní hledisko, ne však v klasickém slova smyslu. Devětadevadesát procent lidí ve společnosti má ekonomické zájmy odlišné od jednoho procenta nejmajetnějších. Zájmy lidí pracujících ve fosilních podnicích jsou blíže zájmům dotčených komunit než zájmům vlastníků fosilních společností. Nyní je důležité určit, na čem se shodneme a jak tyto zájmy definovat.

V minulém roce jste pracovali na projektu *Škola spravedlivé transformace*, můžete nám jej blíže představit?

Díky tomuto projektu jsme umožnili vzájemné setkávání různých skupin obyvatel se zástupci ekologických organizací, kteří se dozvěděli více o lokálních podmínkách a získali také povědomí o legislativních postupech spojených se spravedlivou transformací. Chtěli jsme, aby informace o spravedlivé transformaci mohlo šířit co nejvíce lidí. Informovanost o tomto tématu u nás totiž bohužel není příliš vysoká. Obecně je pojem spravedlivé transformace těžko uchopitelný, a to nejen pro lidi z široké veřejnosti, ale také pro úředníky. Ti jsou pod velkým časovým tlakem a s tématem se seznamují za běhu.

Myslím si, že existují rezervy, pokud jde o dostatek komunitních lídrů v uhelných krajích. Doufám, že se podaří vytvořit více kanálů, které by místním umožňovaly využívat všech možností, jež spravedlivá transformace nabízí. Vzájemné setkávání je potřebné a je zárodkem pro hlubší spolupráci napříč všemi aktéry. Co nás čeká, není jen jedno informativní setkání jednou za rok, ale nalezení způsobu, jak spolupracovat dlouhodobě a provádět hmatatelné změny k lepšímu.

Integrovaná transformace energetiky, úkol

Dosažení klimatické neutrality nepůjde bez zásadní změny systému.

25. srpna 2021

V klimatické diskusi musí silněji zaznít sociální tón

S Martinem Buchtikem a Janem Krajhanzlem o vztahu české společnosti ke klimatické změně.

25. srpna 2021

Agroekologie: farmář ve středu rozhodovacích procesů

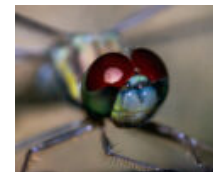
Co znamená agroekologie a jaká východiska přináší?

22. června 2021

Živé, toužící

Můžeme vědět, co jiné bytosti cítí a prožívají, po čem a jak touží?

27. dubna 2021

Les ví nejlépe, co kdo potřebuje

Možná že i vy potřebujete lesní terapii.

22. června 2020

O veganství stále koluje řada mýtů

Měly by se vegansky stravovat i děti a těhotné ženy?

Diskuse o spravedlivé transformaci s místními lidmi v Mostě. Foto: Nina Mikušková.

Jak probíhá aktuální plánování spravedlivé územní transformace? Co se daří, a co naopak ne?

Aktuálně se tématu plánování věnují některá média a zveřejňují informace o strategických projektech dominujících v plánech spravedlivé transformace. V českém kontextu se jedná o projekty absorbující velké množství veřejných prostředků, ale myslím si, že je diskutabilní, jestli povedou k transformaci jako takové. Použiju metaforu: pokud chcete zadržet vodu v krajině, můžete do ní nalít hodně vody najednou, ale v momentě, kdy nezměníte strukturu krajiny, odteče vlivem eroze veškerá voda pryč. Obdobně tomu je s evropskými penězi, které figurují jako obrovský objem vody nalitý do stávajícího ekonomického systému. Abychom peníze využili efektivně, je třeba se ptát, pro koho jsou ty projekty určené a jaké konkrétní efekty přinesou.

Domácími rajčaty k potravinové suverenitě

Jsou jen dvě věci, které peníze nekoupí: pravá láska a domácí rajčata.

26. února 2021

To je ta Země, solárům a větrníkům zaslíbená

Jaké jsou environmentální limity energie z obnovitelných zdrojů?

29. listopadu 2020

Byliny umí velmi pomoci, ale nejsou všespásné

S neurologem Zbyňkem Mlčochem o přínosu bylinek.

29. dubna 2019

Jak žít ve vesmíru

Přinášíme ukázkou z připravovaného českého vydání knihy Skryté srdce kosmu.

28. ledna 2017

Skutečně inteligentní je země, nikoli osamocené lidstvo

Zemi nemůžeme ovládat — nikdy jsme ji ovládat nemohli a nikdy nebudeme.

KALENDÁŘ:

Září 2022

hnědouhelné společnosti vyplatily na dividendách v období 2009 až 2016, a je to více, než odvedly na mzdových nákladech za tu samou dobu. Kladu si tedy otázku, zda by nebylo spravedlivé snažit se, aby znečišťovatelé zaplatili náklady na transformaci. Teď jen lepíme z veřejných peněz to, co v minulosti odteklo na bankovní konta nejbohatších lidí v České republice.

Upřímně, zdá se mi, že proces přípravy plánů spravedlivé transformace proběhl rychle a chaoticky, neziskový sektor, a hlavně široká veřejnost nebyly dostatečně zapojeny a ne všechny připomínky byly zohledněny. Zároveň uznávám, že pozice lidí, kteří plány připravovali, nebyla vůbec jednoduchá. Museli se vypořádat s množstvím podnětů a pro řadu z nich to byla úplně nová práce. Že bude muset dojít k proměně ekonomiky, však bylo jasné už před lety. Snahy o hospodářskou restrukturalizaci sahají do roku 2015, kdy vznikl projekt *Restart*, který už tehdy mohl připravit vizi, začít pracovat s širokou veřejností a lépe ji připravit na chystané změny. Nestalo se tak a my dnes nemáme na co navázat.

Stále ale doufám, že není všem dnům konec. Jakmile budou přerozdělovány prostředky z fondu, dostanou slovo i krajské samosprávy, kontrolovat to bude Evropská komise. Především je však důležité zmínit, že spravedlivá transformace není jen o rozdělení jednoho fondu.

Připravili Eliška Olšáková a Dominik Plíhal. Kontakty: e.olsakova@gmail.com, dominikplihal92@gmail.com.

Mikuláš Černík (*1990) je doktorandem na Katedře environmentálních studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Je členem platformy pro sociálně-ekologickou transformaci Re-set a hnutí Limity jsme my. Ve své práci se soustředí na témata klimatické spravedlnosti a společensko-ekologické transformace.

Článek vznikl díky spolupráci s Heinrich-Boell-Stiftung.

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Jeden komentář: “Spravedlivá transformace není jen o rozdělení jednoho fondu”

Bude spravedlivá transformace skutečně spravedlivá? - KultiVary napsal:

27.4.2022 (9:12)

[...] Olšáková, Eliška. 2021. Spravedlivá transformace není jen o rozdělení jednoho fondu. Sedmá generace. online. dostupné z: <https://sedmagenerace.cz/spravedliva-transformace-neni-jen-o-rozdeleni-jednoho-fondu/?fbclid=IwAR0RX...> [...]

[Odpovědět](#)

Napsat komentář

Přihlášený uživatel: [Žaneta Gregorová](#). [Odhlásit se?](#) Vyžadované informace jsou označeny *

Komentář *

ODESLAT KOMENTÁŘ

Pravidla pro komentáře: Redakce Sedmé generace si vyhrazuje právo smazat příspěvek, který nemá nic společného s tématem, obsahuje vulgarity, rasistické a xenofobní vyjadřování či jiné urážky ostatních, obsahuje spam a komerční reklamu nebo je jinak nevhodný. Porušení pravidel může mít pro uživatele za následek dočasné nebo trvalé znemožnění vkládání dalších komentářů.

Upozornění: Publikovat články nebo jejich části, jakož i zveřejňovat fotografie a kresby z časopisu Sedmá generace nebo z jeho internetových stránek je možné pouze se souhlasem redakce.

Sedmá generace 5/2022 vychází v 2. polovině října.

[PŘEDPLAŤTE SI SEDMOU GENERACI](#)

[REDAKCE](#)

[STUDOVNA](#)

[PRODEJNÍ MÍSTA](#)

[INZERCE](#)

[KE STAŽENÍ](#)

[PODPOŘTE NÁS](#)

[KONTAKT](#)

[ZAJÍMAVÉ ODKAZY](#)

[OBCHODNÍ PODMÍNKY](#)

[Nastavení cookies](#)

© 2018 Sedmá generace, Údolní 33, 602 00 Brno / sgenerace@hnutiduha.cz, +420 608 443 443 / ISSN: 1212-0499 (Print), 1805-8566 (Online)

vydavatel: Hnutí DUHA - Sedmá generace / design: Jana K. Kudrnová, www.janakudrnova.com / web: Martin Matějů, www.martin.mateju.cz